Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 14. W Krakowie 6. maja 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE" Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE"

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Z Prezydyum Izby.

Nowomianowanemu Namiestnikowi Galicyi J. E. Jen. Maj. Erykowi bar. Dillerowi wysłano telegram powitalny następującej treści:

„Prezydum Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pozwala sobie powitać Waszą Ekscelencyę na zaszczytnem stanowisku Namiestnika kraju i poleca równocześnie szczególnej pieczy Waszej Ekscelencyi ochronę interesów uprawnionego handlu oraz produkcyi przemysłowej i rękodzielniczej okręgu. Cechowana prawdziwą życzliwością owocna działalność Waszej Ekscelencyi na stanowisku poprzedniem pozwala Izbie tuszyć nadzieję, iż ciężko dotknięty działaniami wojennemi ustrój gospodarczy kraju wejdzie pod życzliwem i energicznem kierownictwem Waszej Ekscelencyi na drogę upragnionego spokoju i odbudowy. Prezydyum Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie ofiaruje w tej mierze Waszej Ekscelencyi chętną współpracę i prosi o dalsze zachowanie życzliwości, okazanej wielokrotnie w dotychczasowym zakresie działania".

J. E. Komendantowi twierdzy, c. i k. Zbrojmistrzowi Karolowi Kukowi złożyło prezydyum Izby w osobach prezydenta J. Federowicza i wiceprezydenta Epsteina ustnie życzenia z okazji odznaczenia orderem żelaznej korony I. klasy.

Ograniczenia obrotu.

Ceny maksymalne przędzy lnianej (Linegarne) i zgrzebnej (Towgarne).

W myśl rozporządzenia ministeryalnego z 26. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 115) winny przędze lniane i zgrzebne być opatrzone marką przędzalni, odpowiadającą gatunkowi, a uznaną przez Wydział Związku przemysłu lnianego w Wiedniu (I. Laurenzerberg Nr. 1.).

Rozporządzeniem tem ustanowiono również ceny maksymalne, które wynoszą, zależnie od gatunku, od koron 175—655 za kopę przędzy lnianej, wzgl. 250—915 za kopę przędzy zgrzebnej.

W ceny te wliczone już są koszta transportu z przędzalni na dworzec kolejowy. Dotyczą one tylko przędzy surowej. Przy przędzy uszlachetnionej do cen powyższych dodać należy koszta uszlachetnienia. Ceny te nie są obowiązujące dla przędzy, pochodzącej z zagranicy celnej.

Tabelę cen maksymalnych przeglądnąć mogą interesanci w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Zgłaszanie lnu surowego, obrobionego i pakuł lnianych, tudzież przędzy lnianej — Ograniczenie przeróbki lnu i pakuł.

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z 26. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 116) obowiązane są osoby, posiadające, przerabiające lub przechowujące len surowy (Stengelflachs) suszony lub niesuszony, obrobiony i pakuły lniane, jako to: len międlony (Brechflachs), klepany (Schwungflachs), czesany (Hechelflachs), len pakułowy (Wergflachs) i pakuły lniane (Flachswerg) tudzież pakuły z odpadków lnu we wszelkich stadyach przeróbki, dalej wszelkiego rodzaju przędze lniane, surowe, blichowane i farbowane, pojedyncze lub kręcone — zgłosić swe zapasy wedle stanu z 15. maja 1916 przed 25. maja b. r. Ministerstwu handlu za pośrednictwem Związku przemysłu lnianego (Kriegsausschuss der Leinenindustrie, Wien I. Laurenzerberg 1.).

Towary, znajdujące się 15. maja w toku transportu, zgłosić winien odbiorca natychmiast po nadejściu przesyłki. Towary, leżące na składzie u spedytorów, zgłosić ma nie spedytor, lecz osoba dysponująca.

Formularze zgłoszeń są do nabycia w Wojennym Związku przemysłu lnianego w Wiedniu. Od dnia 8. maja zabronionem jest przędzenie oraz wszelka inna przeróbka lnu i pakuł. Wyjątek stanowią poczynione przed wydaniem tego rozporządzenia zamówienia Zarządu wojskowego, Ministerstwa austryackiego lub węgierskiego, wzgl. rządu krajowego Bośni i Hercegowiny, których wykonanie dopuszczonem jest jedynie za specyalnem zezwoleniem. Prośby o zezwolenie na przeróbkę skierować należy do Wojennego Związku przemysłu lnianego na dostarczonych przez Związek formularzach.

Celem zapewnienia wykonania tych postanowień ustanowiło Ministerstwo handlu organa kontrolne, uprawnione do wglądu w księgi handlowe, korespondencyę przedsiębiorstwa itd.

Zgłaszanie wyrobów płóciennych. Ograniczenie przeróbki i sprzedaży przędzy lnianej i towarów płóciennych.

Rozporządzeniem z dnia 26. kwietnia 1916 (Dzpp. 117) zarządziło Ministerstwo handlu zgłaszanie wyrobów sporządzonych z czystej przędzy lnianej (tj. wyrobów lnianych), lub mieszanej z innem przędziwem (tj. wyrobów półlnianych).

Zgłoszeniu podlegają: materye lniane i półlniane, sporządzone wedle przepisów wojskowych, gładkie (ungemusterte) materye lniane, jak płótno; krzyżówka (Köper), drelich, dymka, z wyjątkiem materyi meblowych, firanek, koronek, tiulów i haftów, jako to: surowe materye lniane, także sztywnione i apretowane, sporządzone z przędzy poniżej Nr. 60, materye blichowane, farbowane, drukowane, impregnowane i kolorowo tkane, sporządzone z przędzy poniżej Nr. 50, materye półlniane surowe, sztywnione i apretowane sporządzone z przędzy poniżej Nr. 60, materye półlniane blichowane, farbowane, drukowane, impregnowane lub kolorowo tkane, sporządzone z przędzy poniżej Nr. 50, pasy, taśmy (Köperbänder), sztruple itd., służące do celów wojskowych artykuły konfekcyonowane, jak mundury, pościel, plecaki, namioty, wiadra do pojenia, derki, worki itd. we wszelkich stadyach przeróbki, oraz artykuły konfekcyonowane jak prześcieradła, ręczniki, ścierki, sienniki z uwzględnieniem wspomnianych numerów przędzy.

Osoby posiadające lub przechowujące wymienione artykuły, oraz trudniące się ich wyrobem lub przeróbką, obowiązane są zgłosić swe zapasy wedle stanu z 15. maja 1916. przed 20. maja br. Ministerstwu handlu za pośrednictwem „Wojennego Związku przemysłu lnianego w Wiedniu". Towary, znajdujące się 15. maja w toku transportu, zgłosić winien odbiorca natychmiast po otrzymaniu przesyłki. Towary, leżące na składzie u spedytorów złosić ma nie spedytor, lecz osoba dysponująca. O ile towary wymienione dostawione być mają bezpośrednio c. k. Ministerstwu wojny, obrony krajowej, lub jakiejkolwiek władzy wojskowej, winien dostawca zgłosić tylko te zapasy, których do dnia 15. maja br. nie zdołał jeszcze wysłać.

Formularze zgłoszeń dostarcza „Wojenny Związek przemysłu lnianego" w Wiedniu (I. Laurenzerberg 1).

Zwolnione od obowiązku zgłoszenia są te osoby, których łączny zapas tych towarów wynosi mniej niż 1000 m materyi, które mają być zgłoszone, wzgl. 300 sztuk artykułów konfekcyonowanych, względnie 100 tuzinów ścierek i ręczników (razem).

Od dnia obwieszczenia tego rozporządzenia dozwolonem jest użytkowanie (Verwendung) surowej, pojedynczej lub kręconej przędzy lnianej (przędzy z lnu, pakuł i odpadków), poniżej Nr. 60, dalej blichowanej, farbowanej, pojedynczej lub kręconej przędzy lnianej poniżej Nr. 50 jedynie dla przedsiębiorstw lub bezpośredniego wykonywania zamówień Zarządu wojskowego, Ministerstwa austryackiego lub węgierskiego, wzgl. rządu krajowego Bośni i Hercegowiny. To samo dotyczy lnianych i półlnianych tkanin gładkich (ungemusterte), sporządzonych z przędzy lnianej, surowej, pojedynczej lub kręconej poniżej Nr. 40, oraz artykułów z nich konfekcyonowanych. Jako dowód, że towar przeznaczonym jest dla władzy, przesłać należy Ministerstwu handlu za pośrednictwem „Związku Wojennego" deklaracyę, złożoną w miejsce przysięgi, wystawioną w dwóch egzemplarzach przez bezpośredniego dostawcę; przy dostawach pośrednich winny podobną deklaracyę wystawić wszystkie osoby i firmy, biorące w nich udział. Każda inna przeróbka, sprzedaż lub dostawa wymienionej przędzy i towarów dopuszczoną jest jedynie za specyalnem zezwoleniem Ministerstwa handlu. Dozwolonem jest natomiast wolne użytkowanie (przeróbka, sprzedaż) leżących na składzie blichowanych towarów lnianych i półlnianych o szerokości ponad 160 cm., kolorowo tkanych ścierek konfekcyonowanych i w metrach, oraz leżących na składzie konfekcyonowanych ścierek do filtrowania i wyciskania. — Dozwolonem jest dalej na przeciąg czterech najbliższych miesięcy swobodne użytkowanie gładkich tkanin lnianych i półlnianych, sporządzonych z surowej, pojedynczej lub kręconej przędzy lnianej poniżej Nr. 55, lub blichowanej wzgl. farbowanej przędzy lnianej poniżej Nr. 40, oraz konfekcyonowanych z tychże artykułów, w następujących ilościach wedle stanu zapasów z 30. kwietnia 1916, a mianowicie:

Dla wytwórców i grosistów:

miesięcznie	leżących na składzie 30. IV. b. r.	najwyżej jednak
5%	towarów surowych	10.000 m
5%	towarów białych	8.000 m
5%	towarów farbowanych, drukowanych, kolorowo tkanych,	5.000 m
10%	towarów impregnowanych	3.000 m
do 5%	każdej sorty towarów konfekcyonowanych.	

Dla detajlistów:

miesięcznie	leżących na składzie 30. IV. b. r.	najwyżej jednak
250 m lub 10%	towarów surowych	1.000 m
150 m lub 10%	towarów farbowanych, drukowanych lub kolorowo tkanych	500 m
100 m lub 10%	towarów impregnowanych	300 m
do 10%	każdej sorty artykułów konfekcyonowanych.	

Wyjęte z pod tego zezwolenia są materye sporządzone wedle przepisów wojskowych.

Osoby pragnące korzystać z tego zezwolenia winny wypełnić 3 warunki a mianowicie:

Muszą zgłosić zapasy tych towarów, chociażby one wynosiły mniej niż 100 m materyi, wzgl. 300 sztuk konfekcyonowanych artykułów, wzgl. 100 tuzinów ścierek, mają towary sprzedawać po cenach nie wyższych od cen pobieranych przed wejściem w życie tego rozporządzenia oraz prowadzić zapiski, w których uwidocznione będą wszelkie zmiany w zapasach. Dozwoloną jest wreszcie przeróbka wymienionych materyałów, o ile ma na celu wykończenie towarów, znajdujących się w danem przedsiębiorstwie przed obwieszczeniem tego rozporządzenia. O tem zawiadomić należy Wojenny Związek przemysłu lnianego we Wiedniu na odpowiednich formularzach.

Celem wykonania tych postanowień ustanowiło Ministerstwo handlu, organa kontrolne, uprawnione do wglądania w księgi handlowe, korespondencyę przedsiębiorstwa itd.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 koron wzgl. karze aresztu do 6 miesięcy.

Zgłaszanie zapasów pewnych metali i ich aliażów.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 7. lutego 1915 (Dz. p. p. 27) i z 29. marca 1915. (Dz. p.p. 80) zarządzono zgłaszanie zapasów pewnych metali władzy politycznej pierwszej instancyi, wedle stanu z ostatniego każdego miesiąca, przed dniem 8. następującego miesiąca.

Rozporządzenia te zostały obecnie w pewnych względach zmienione.

Wedle rozporządzenia z 28. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 118) zwolnione są od obowiązku zgłoszenia te osoby, których zapasy w aluminium wynoszą mniej niż 5 kg., w antymonie mniej niż 5 kg., w ołowiu 10 kg. w miedzi 10 kg., w aliażach miedzi 30 kg., w cynie 5 kg., w aliażach cyny 30 kg., w cynku 50 kg., zaś zapasy białej blachy mniej niż 100 kg.

Bez względu na wysokość zapasu zgłaszać należy: chrom, ferochrom, molibdan, feromolibdan, nikiel, feronikiel, wanadyum, ferowanadyum, wolfram, ferowolfram, rudy, stare materyały, odpadki, popioły, odchody i inne pozostałości kruszcowe.

Inne postanowienia wymienionych rozporządzeń zostają niezmienione.

Ograniczenie używania oraz odstawienie ołowiu i przedmiotów ołowianych.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 28. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 120) zarządzonem zostało ograniczenie przeróbki i sprzedaży ołowiu i przedmiotów ołowianych. Ograniczeniu podlegają ołowiane urządzenia pomocnicze (Werkbehelfe) jak wyściółka ołowiana (Bleifutter), pierścienie uszczelniające, podkłady ołowiane, modele, dalej plomby, ciężarki, kule i inne wyroby lane z wyjątkiem amunicyi, tramy (Bleikiele) i balast ołowiany przy łodziach żaglowych, czcionki, płyty do stereotypii i wszelki inny materyał drukarski (także stary), rury (siarkowane, cynowane, rury z wkładem cynowym), węże, syfony, pompy, armatury, jak kurki, wentyle, dalej koryta, wanny, patelnie, kotły, retorty i inne aparaty, naczynia, oszalowania oraz płyty do akumulatorów.

Rozporządzenie to dotyczy zarówno zapasów istniejących, jak i ich przyrostu bez względu na to, czy służą jako urządzenie przedsiębiorstwa, lub do celów przeróbki względnie sprzedaży, czy są obecnie w użyciu, czy też nie.

Zwolnione od ograniczenia są te zapasy, których waga wynosi mniej niż 10 kg. Dla użytkowania nieprzerobionego ołowiu oraz ołowiu w formie blachy, drutu, rur, drążków, tabliczek, płyt i odlewów surowych mają zastosowanie przepisy zawarte w rozporządzeniu Dz. p. p. L. 119.

Wymienione na wstępie przedmioty pozostają aż do czasu ich oddania u właściciela lub przechowawcy, przeróbka ich lub sprzedaż jest jednak dopuszczoną jedynie za specyalnem zezwoleniem Ministerstwa handlu. Bez zezwolenia Ministerstwa wolno sprzedawać zapasy ołowiu jedynie Zarządowi wojskowemu, Centrali metalowej w Wiedniu oraz uprawnionym przez nie Biurom zakupu i organom, a to do 14. czerwca b. r. Wolno dalej sprzedawać miesięcznie 20 procent materyału drukarskiego wedle stanu z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca.

Bez zezwolenia Ministerstwa wolno przerabiać te zapasy ołowiu, które potrzebne są do wykonania zleceń Zarządu wojskowego. Dozwolonem jest dalej przetapianie materyału drukarskiego na nowe czcionki we własnem przedsiębiorstwie właściciela.

W czasie od 1. do 15. czerwca 1916 należy z istniejących i nabytych zapasów oddać: 80% wszystkich zapasów ołowiu surowego, starego i odpadków oraz zapasów niewbudowanych blach, rur, druków, drążków, tabliczek, płyt i surowych odlewów z ołowiu; wszystkie zapasy plomb, o ile nie są już umieszczone na naczyniach; 20 procent zapasów materyału drukarskiego każdej drukarni i odlewarni czcionek; 50 procent zapasów płyt do akumulatorów (o ile przeznaczone są na sprzedaż), 80 procent wszelkich innych ołowianych przedmiotów, o ile leżą na składzie w celach przemysłowych.

Nie podlegają obowiązkowi oddania: materyały i przedmioty sprzedane przed dniem 14. czerwca b. r. Centrali metalowej w Wiedniu, lub Zarządowi wojskowemu, materyały potrzebne właścicielowi do wykonania zamówień wojskowych, materyały konieczne do wykonania naprawek w urządzeniu przedsiębiorstwa (do 1. sierpnia b. r.), w końcu te materyały, na których zatrzymanie uzyskał właściciel zezwolenie Ministerstwa handlu. Podania o tego rodzaju zezwolenia wnosić można z ważnych powodów na ręce Ministerstwa handlu przed 31. maja 1916.

O oddaniu przedmiotów zbytecznych kategoryi na wstępie wymienionych, należących do urządzenia zakładów lub budynków, wydane zostanie osobne zarządzenie. Za zbyteczne uważa się przedmioty potrzebne wprawdzie do prowadzenia przedsiębiorstwa względnie przy używaniu budynku, jeżeli można je zastąpić przedmiotami zrobionymi z innych materyałów. Posiadacze tych artykułów mogą celem uniknięcia rekwizycyi ugodzić się z Zarządem wojskowym, z Centralą metalową lub z Biurami zakupu w sprawie wolnego odstąpienia tychże.

Przedmioty, które mają być oddane, winien właściciel w czasie między 1. — 15. czerwca b. r. należycie opakowane, po stwierdzeniu przez urząd kolejowy ich ilości i wagi, przesłać zwykłym frachtem pod adresem: k. k. Uebernahmskommission für Metalle und Legierungen, Wien — Nordwestbahnhof. W liście przewozowym podać należy gatunek przesłanych przedmiotów oraz umieścić uwagę, czy są nowe czy stare. Koszta opakowania i transportu zwróci wysyłającemu Zarząd wojskowy. Równocześnie z przesyłką winien właściciel zapasów wysłać Komisyi odbiorczej w Wiedniu wykaz oddanych przedmiotów, w którym należy podać nazwisko właściciela wzgl. przechowawcy towarów, powiat i miejscowość, w której towary te le-

żały na składzie, miejsce przeznaczenia, rodzaj opakowania, oraz znak umieszczony na pakunku, stwierdzoną przez urząd kolejowy ilość i wagą brutto przedmiotów, poszczególne gatunki, oraz wagę netto. Drugi egzemplarz takiego wykazu należy przesłać pod adresem: Zentralrequisitionskommission, Wien I. Kriegsministerium.

W razie przesłania ilości mniejszych, niż zarządzono tem rozporządzeniem, winien właściciel wysłać na ręce centralnej Komisyi rekwizycyjnej odpowiednie usprawiedliwienie.

Celem wykonania powyższych postanowień ustanowiło Ministerstwo handlu organa kntrolne, uprawnione do wglądania w księgi handlowe, korespondencyę przedsiębiorstw itd.

Ograniczenie używania odchodów ołowianych i cynowych oraz odpadków białej blachy.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 28. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 123) ograniczono użytkowanie popiołów, odchodów i wszelkich innych pozostałości (Rückstände) przy topieniu ołowiu i cyny, pozostałości kruszcowych, zawierających ołów i cynę, oraz odpadków białej blachy. Materyały te (z wyjątkiem białej blachy) może właściciel przerobić na surowce, które jednak podpadają już ograniczeniom.

Właścicielowi wolno swobodnie sprzedawać zapasy, jeśli one w odchodach cyny wynoszą mniej niż 1.000 kg., w odchodach ołowiu mniej niż 5.000 kg., a w odpadkach blachy mniej niż 10.000 kg. Pozatem można sprzedawać przed oferowaniem ich Centrali metalowej w Wiedniu jedynie Zarządowi wojskowemu wzgl. Biurom zakupu uprawnionym przez Zarząd lub Centralę. Zakupowanie tych materyałów jest również dozwolonem jedynie pod podanymi poprzednio warunkami.

Każdy właściciel powyższych materyałów obowiązany jest począwszy od 15. maja 1916 w dniu 15. każdego miesiąca nagromadzone aż do końca ubiegłego miesiąca zapasy oferować na sprzedaż Centrali metalowej w Wiedniu.

Zwolnieni od tego obowiązku są właściciele zapasów nieprzenoszących 100 kg. Oferty przesyłać należy Centrali pocztą, jako listy polecone; opłatę zwraca oferującemu Centrala.

W razie odmownej odpowiedzi Centrali lub w razie braku odpowiedzi w przeciągu dni 21. zyskuje właściciel prawo swobodnego obrotu towarem.

Celem wykonania tych postanowień ustanowiło Ministerstwo handlu organa kontrolne, uprawnione do wglądania w księgi handlowe przedsiębiorstw.

Ograniczenie używania pewnych metali i aliażów oraz białej blachy.

Rozporządzeniem z dnia 28. kwietnia 1916 (Dz. p. p. 119) ograniczono swobodne użytkowanie następujących metali i aliażów:

aluminium, antymonu, ołowiu, chromu, ferochromu, miedzi, bronzu, mosiądzu, tombaku, molibdanu, feromolibdanu, niklu, feroniklu, wanadyum, ferowanadyum, wolframu, ferowolframu, cyny, aliażów cyny, (cyny do lutowania, białych metali itd.), cynku w stanie nieprzerobionym, także starego i w odpadkach, niewbudowanych blach, rur i drutów o grubości od 0.2 mm, drążków, tabliczek i płyt z aluminium, ołowiu, miedzi, bronzu, mosiądzu, tombaku, niklu, cyny, aliażów cyny i cynku, surowych odlewów z ołowiu, miedzi, bronzu, mosiądzu, tombaku, cyny, aliażów z cyny i cynku oraz białej blachy.

Przepisy te dotyczą nietylko zapasów leżących na składzie w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia, ale także ilości przybyłych od tego czasu. Zwolnione od ograniczeń, zarządzonych tem rozporządzeniem, są zapasy metali, o ile łączna waga: aluminium wynosi mniej niż 5 kg, antymonu mniej niż 5 kg, ołowiu mniej niż 10 kg, miedzi mniej niż 10 kg.. aliażów z miedzi mniej niż 30 kg., cyny mniej niż 5 kg., aliażów cyny mniej niż 30 kg., cynku mniej niż 50 kg., białej blachy mniej niż 100 kg. Jeśli miesięczny przyrost nie przekracza wymienionej wagi, może nim właściciel swobodnie rozporządzać. Wymienione na wstępie metale pozostają aż do dalszych zarządzeń u właściciela, lub przechowawcy; przeróbka ich lub sprzedaż jest jednak dopuszczoną jedynie za specyalnem zezwoleniem Ministerstwa handlu. Bez zezwolenia Ministerstwa wolno sprzedawać zapasy jedynie zarządowi wojskowemu, centrali metalowej w Wiedniu, oraz upoważnionym przez nie biurom zakupu i organom, a to aż do czasu dalszych zarządzeń. Wolno dalej sprzedawać miesięcznie 10% zapasów (z wyjątkiem białej blachy), wedle stanu z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca. — Bez zezwolenia ministerstwa wolno przerabiać (o ile tego wogóle nie zabrania rozporządzenie z 4. marca Dz. p. p. 63, nakazujące ograniczenia używania aluminium, ołowiu, miedzi i aliażów, niklu i cyny) te zapasy, które konieczne są do wykonania zleceń zarządu wojskowego.

Dozwoloną jest dalej przeróbka 10% zapasów (z wyjątkiem białej blachy) wedle stanu z ostatniego dnia poprzedniego miesiąca, przeróbka ilości potrzebnych do naprawy urządzenia własnego przedsiębiorstwa właściciela, wreszcie przeróbka zapasów aluminium, znajdujących się w hutach żelaza i stali, dla celów wyrobu żelaza i stali.

Właściciel starych metali i ich odpadków może przerobić je na surowiec, ten jednakże podpada już ograniczeniom niniejszego rozporządzenia.

Wolny obrót wymienionymi na wstępie materyałami, sprowadzonymi z zagranicy, dopuszczony jest jedynie za zezwoleniem ministerstwa handlu, u którego należy natychmiast zgłosić otrzymaną przesyłkę oraz nadesłać poświadczenie przywozu. Ministerstwo może zająć sprowadzone materyały dla celów wojskowych, a przy wynagrodzeniu uwzględnia koszta przywozu. Celem uzyskania zezwolenia ministerstwa na wolny obrót sprowadzonymi z zagranicy rudami, popiołami, odchodami i innemi pozostałościami kruszcowemi, załączyć należy do podania: poświadczenie przywozu, wykaz sprowadzonych materyałów, gatunek i ilość, przeróbkę każdej partyi towarów, oraz analizy sprzedającego i odbiorcy.

Celem wykonania tych postanowień ustanowiło ministerstwo handlu organa kontrolne, uprawnione do wglądania w księgi handlowe, korespondencyę przedsiębiorstw itd.

Ograniczenie używania oraz odstawienie cyny i wyrobów cynowych.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 28. kwietnia 1916 Dz. p. p. 122 zarządzono ograniczenie używania cyny i wyrobów cynowych. Ograniczeniu podlegają następujące towary: tolie, dzbany, i inne naczynia, miski, talerze, filiżanki, pokrywki, łyżki i inne sprzęty, wanny, kurki, armatury oraz części składowe armatur, w szczególności formy do lania świec. Rozporządzenie to dotyczy zarówno zapasów istniejących, jak i ich przyrostu i to bez względu na to, czy należą do urządzenia zakładu, czy też służą do celów przeróbki lub sprzedaży, czy są w użyciu, czy też nie.

Zwolnione od zgłoszenia są przedmioty o szczególnej wartości historycznej lub artystycznej, — oraz zapasy folii cynowych, których łączna waga wynosi mniej niż 5 kilo.

Przedmioty wymienione pozostają u właściciela, względnie przechowawcy, aż do dnia oddania. Przeróbka ich i sprzedaż jest jednak dopuszczoną jedynie za zezwoleniem ministerstwa handlu. Bez zezwolenia ministerstwa handlu wolno sprzedawać wymienione artykuły jedynie zarządowi wojskowemu, centrali metalowej w Wiedniu, a to aż do 14. czerwca b. r. Bez zezwolenia ministerstwa wolno przerabiać tylko te zapasy, które potrzebne są do wykonania zleceń zarządu wojskowego (o ile rozporządzenie z 1. marca b. r. Dz. p. p. 63 na przeróbki cyny wogóle dozwala).

W czasie od 1. do 15. czerwca 1916 należy z istniejących i nabytych zapasów oddać: 80% zapasów cyny i aliażów cyny w formie surowca, starego materyału i odpadków, oraz zapasów niewbudowanych blach, rur, drążków, tabliczek, płyt i odlewów surowych, oraz wszystkie wymienione na wstępie przedmioty, o ile przeznaczone są na sprzedaż.

Nie podlegają obowiązkowi oddania: materyały i przedmioty sprzedane przed 14. czerwca b. r. centrali metalowej w Wiedniu lub zarządowi wojskowemu, materyały potrzebne właścicielowi do wykonania zamówień wojskowych, materyały potrzebne do wykonania naprawek w urządzeniu przedsiębiorstwa właściciela (do 1. sierpnia b. r.) wkońcu te materyały, na których zatrzymanie uzyskał właściciel zezwolenie ministerstwa handlu. Podania o tego rodzaju zezwolenia wnosić można z ważnych powodów na ręce ministerstwa handlu przed 31. maja 1916. O oddaniu przedmiotów zbytecznych, na wstępie wymienionych, należących do urządzenia zakładów lub budynków, wydane zostanie osobne rozporządzenie. Za zbyteczne uważa się przedmioty potrzebne wprawdzie do prowadzenia przedsiębiorstwa, względnie przy używaniu budynku, jeżeli można je zastąpić przedmiotami zrobionymi z innych materyałów. Posiadacze tych artykułów mogą celem uniknięcia rekwizycyi ugodzić się z zarządem wojskowym, z centralą metalową lub ich biurami zakupu w sprawie wolnego ich odstąpienia.

Przedmioty, które mają być oddane, winien właściciel w czasie między 1. do 15. czerwca b. r. należycie opakowane po stwierdzeniu przez urząd kolejowy ich ilości i wagi, przesłać zwykłym frachtem pod adresem k. k. Ubernamskommission für Metalle und Legierungen Wien, Nordwestbahnhof“.

W liście przewozowym podać należy gatunek przesłanych przedmiotów, oraz umieścić uwagę, czy to są materyały nowe czy stare. Koszta opakowania i transportu zwróci wysyłającemu zarząd wojskowy. Równocześnie z przesyłką winien właściciel zapasów wysłać Komisyi odbiorczej w Wiedniu wykaz oddanych przedmiotów, w którym należy podać nazwisko właściciela, wzgl. przechowawcy towarów, powiat i miejscowość, w której towary te leżały na składzie, miejsce przeznaczenia, rodzaj opakowania, oraz znak umieszczony na pakunku, stwierdzoną przez urząd kolejowy ilość i wagę brutto przedmiotów, poszczególne gatunki i wagę netto. Drugi egzemplarz tego towaru przesłać należy pod adresem „Zentralrequisitions-Kommission Wien I. Kriegsministerium“.

W razie przesłania ilości mniejszych niż zarządzono tem rozporządzeniem, winien właściciel wysłać na ręce centralnej komisyi rekwizycyjnej odpowiednie usprawiedliwienie.

Celem wykonania tych postanowień ustanowiło ministerstwo handlu organa kontrolne, uprawnione do wglądania w księgi handlowe, korespondencyę przedsiębiorstw itd.

Ceny maksymalne blachy i wyrobów lanych.

Rozporządzeniem ministeryalnem z 28 kwietnia 1916 (Dz. p. p. 124) zniesione zostały ustanowione rozporządzeniem z 23. sierpnia 1915 Dz. p. p. 285 ceny maksymalne emaliowanych naczyń z blachy stalowej, z lanego żelaza, wewnątrz szlifowanych naczyń z żelaza pocynowanego i surowego, tudzież kotłów na bieliznę i innych kotłów. Sprzedający winni nowe wykazy cen maksymalnych umieścić w lokalach sklepowych obok wykazów dawniejszych. Nowe wykazy są do nabycia u władz politycznych I. instancyi.

Interesenci mogą nowe zestawienia cen przeglądnąć w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Przyznanie ochrony państwowej.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych uznało reskryptem z 8. kwietnia 1916 L. 6946 M. J. poruczoną przedsiębiorstwu budowlanemu Karola Corazzy w Krakowie rekonstrukcyę mostów kolejowych na liniach kolei państwowych Kraków-Rzeszów, Dębica-Rozwadów i Przeworsk-Rozwadów, aż do odwołania, za przedsiębiorstwo chronione przez państwo.

Cukier dla pszczół.

Na podstawie informacyi z Namiestnictwa w Białej zawiadamia Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie, iż o ile nie chodzi o cukier denaturowany, który nie podlega ograniczeniom w myśl rozporządzenia ministeryalnego z 4. marca 1916 r. (Dz. p. p. 61), właściciele pasiek nabywać mogą cukier potrzebny do utrzymania pszczół, na podstawie kart poboru cukru.

Rozporządzenia c. k. Zarządu wojskowego w Serbii.

C. k. Zarząd wojskowy w Serbii rozpoczął wydawnictwo urzędowego dziennika rozporządzeń. Interesenci przeglądnąć mogą dzienniki w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Komunikacye.

Przywrócenie prywatnego pocztowego ruchu pakietowego.

C. k. Dyrekcya poczt i telegrafów we Lwowie przywróciła prywatny ruch pakietowy nadawczy i oddawczy w następujących urzędach pocztowych: Barszczowice, Batiatycze, Bełz, Bilka szlachecka, Bruckenthal Gal., Brzeżany, Busk Gal., Buszcze, Bybło, Chocimierz, Chorobów k. Sokala, Darewlany, Dobrotwór, Dublany, Dunajów, Dziłbki, Firlejów, Gaje k. Lwowa, Gliniany, Grabowa, Gwoździec, Hnilcze, Horodenka, Horożanka, Hrusiatycze, Hulcze, Janczyn, Jaryczów, Jastrzębica, Kamionka strumiłowa, Krasne, Knihynicze, Korczów k. Uhnowa, Krystynopol, Kurowice, Kurzany, Kutkorz, Lipica dolna, Lipowce, Litwinów, Mikołajów b. Gaje, Milatyn nowy, Moszków, Myców, Narajów, Obertyn, Ostrów k. Sokala, Parchacz, Podhajczyki k. Lwowa, Podkamień k. Rohatyna, Podliski małe, Podszumlańce, Podwysokie, Potutory, Prusy, Przemyślany, Przybyłów koło Tłumacza, Psary, Putiatyńce, Rohatyn, Romanów, Słowita, Sokal, Sokolówka k. Bóbrki, Stecowa, Stratyn, Strzeliska nowe, Świrz, Tartaków, Tłumacz, Tyśmienica, Uhnów, Uhrynów, Wareż, Winniki, Wojciechowice, Zadwórze, Zawałów, Zielona k. Rawy ruskiej, Żelechów wielki, Żółtańce.

Warunki przyjęcia: 1. nadawanie w stanie otwartym, 2. dołączanie prywatnej korespondencyi i używanego adresu przesyłkowego do przesyłania wiadomości wzbronione, 3. do każdego pakietu osobny adres przesyłkowy.

Przywrócenie ruchu pakietów wartościowych między Austryą a Antwerpią.

Ruch pocztowy pakietów wartościowych (Wertschachtelverkehr) między Austryą a Antwerpią przywróconym został w warunkach przedwojennych.

Dostawy.

Dostawa materyi.

Komenda centralnego magazynu mundurów wojskowych dla honwedów w Budapeszcie rozpisuje dostawę szarych podszewek do bluzi płaszczy, materyi na spodnie oraz wełnianych onucek.

Oferty wraz z próbkami materyi wnosić można każdego czasu do Komendy magazynu w Budapeszcie (Kommando des k. ung. Honved-Zentralmonturdepots, Budapest, X. Elnökutca 1). Wadyum w wysokości 5% sumy oferowanej złożyć należy w którejkolwiek kasie rządowej, a poświadczenie złożenia dołączyć do oferty.

Rozpisanie dostawy przeglądnąć mogą interesenci w biurze Izby.

Dostawa urządzeń maszynowych.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Krakowie rozpisuje dostawę następujących urządzeń maszynowych:

tokarnia (Schnelldrehbank), wolno stojąca,
wiertarka (Schnellbohrmaschine) oraz
heblarka (Schnellhobelmaschine).

Oferty wnosić należy na ręce c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie przed 25. maja 1916. Mają one zawierać dane, dotyczące ceny (wraz z ubocznymi kosztami), wagi, terminu, w którym przedmiot będzie dostawiony, stacyi załadowczej, miejsca fabrykacyi oraz czas gwarancyi.

Bliższych informacyi dostarcza biuro c. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie.

Przywóz wywóz i towarów.

Zakazy wywozu z państw neutralnych.

Ostatnie zakazy wywozu z Holandyi obejmują skór surowych i wyprawionych oraz garbników. Szwecyi: owce i kozy:

Udogodnienia przy sprowadzaniu z zagranicy celnej skór surowych i wyprawionych oraz garbników.

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z 5. lutego 1916 (Dz. p. p. 28), zastrzegającego pewne gatunki skór dla armii, dopuszczonym został wolny obrót skórami surowemi, wyprawionemi oraz garbnikami, pochodzącymi z zagranicy celnej.

Zarządzenia te uległy obecnie pewnym zmianom. W myśl nowego rozporządzenia z 20. kwietnia 1916 (Dz. p. p.) należy mianowicie w urzędach cłowych oddawać w trzech egzemplarzach pisemne deklaracye towarowe, w których prócz ogólnie wymaganych dat, podane być mają: gatunki skór surowych i wyprawionych oraz garbników, które mają być sprowadzone, łączna waga każdego gatunku skóry wyprawionej i garbników, wreszcie ilość sztuk oraz łączna waga skór surowych, a to osobno skór bydlęcych, a osobno cielęcych według następujących klas:

skóry	od — do 22 kg.
	od 23 do $29^{1}/_{2}$ „
	od 30 do $39^{1}/_{2}$ „
	od 40 do $49^{1}/_{2}$ „
	ponad 50 kg.
skóry cielęce solone	do 4 kg.
	ponad 4 kg.
skóry cielęce suche	do 2 kg.
	ponad 2 kg.

Podobne deklaracye złożyć należy odnośnie do pocztowych przesyłek skór. Każdą sztukę oraz część sprowadzonej skóry opatrzyć ma urząd celny pieczęcią i napisem „Einfuhr“. Skórę taką sprzedawać można bez wszelkich ograniczeń i po dowolnych cenach. — Po otrzymaniu przesyłki winien odbiorca nadesłać na ręce Ministerstwa handlu w przeciągu 14 dni potwierdzoną przez urząd cłowy deklaracyę oraz, ile możności, rachunek za sprowadzony towar. — Po wyprawieniu skóry ze sprowadzonych surowców ma wytwórca zwrócić się do Ministerstwa handlu z prośbą o ostemplowanie towaru.

Sprawy przemysłu i handlu.

Moratoryum w państwach europejskich.

Biuro Izby handlowej i przemysłowej w Wiedniu zestawiło we wspólnej publikacyi przepisy moratoryjne dla sprzymierzonych państw centralnych oraz wszystkich krajów neutralnych.

Broszura Izby wiedeńskiej jest do nabycia w handlu księgarskim za cenę 2 koron i zawiera w szczególności postanowienia moratoryjne Austryi z uwzględnieniem Galicyi i Bukowiny, Węgier, Kroacyi i Slawonii, Bośni i Hercogowiny, Niemiec, Królestwa Polskiego, Belgii, Serbii, Czarnogóry, Turcyi, Bułgaryi, Rumunii, Grecyi, Szwajcaryi, Holandyi, Luksemburgu, Danii, Szwecyi, Norwegii, Hiszpanii i Portugalii.

Zużytkowanie starego papieru w fabrykach papieru.

Stowarzyszenie austryacko-węgierskich fabrykantów papieru w Wiedniu zwróciło się do Ministerstwa handlu z prośbą, aby wobec rosnącego braku surowców dla wyrobu papieru spowodować wysortowanie starych aktów w urzędach i większych biurach prywatnych, a otrzymane w ten sposób odpadki oferować na sprzedaż najbliżej położonym fabrykom papieru wzgl. papy. Część uzyskanych kwot możnaby ewentualnie przeznaczyć na cele opieki wojennej.

Jakkolwiek wobec powszechnego zredukowania personalu biurowego szkartowanie natrafić musi na pewne trudności, poleca Ministerstwo handlu gorąco powyższy projekt, zwłaszcza, że osiągnąć można obecnie znacznie wyższe ceny za stary papier.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie otrzymała z trzech fabryk papieru zachodniej Galicyi oferty na szkarty papierowe w wysokości 5—12 K. zależnie od gatunku.

Adresy fabryk poda interesentom biuro Izby.

Urządzenie i ozdobienie grobów wojskowych.

Na cel powyższy złożyli w dalszym ciągu w myśl odezwy Izby handlowej i przemysłowej: Bracia Rolniccy w Krakowie K. 50.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

Składnica Kółek rolniczych w Bochni, stow. zar. z ogr. por.

Pierwsza włościańska fabryka wyrobów cementowych i żel.-betonowych Franciszka Olasa w Krzeszowicach.

Zofia Biesiadecka, biuro podróży w Oświęcimiu.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Spółka oszczędności i pożyczek w Trzebini wsi.
Kawiarnia teatralna, Spółka z ogr. por. w Krakowie.
„Hurtownia“, Spółka z ogr. por. w Krakowie.
Spółka oszczędności i pożyczek w Ulanowie.
L. et G. Kaden, Tow. Akc. w Krakowie, (otwarcie filii we Lwowie dnia 7. VII. 1913).

Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie. Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.